

Szombati idő. Mérsékelt szél, kissé több felhő. Helyenként köd. Az éjjeli fagy az ország nyugati felében megszűnik, keleten gyengül. A nappali felmelegedés kissé erősödik.

Ára 10 fillér

MAGYAR LAPOK

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

X. évfolyam, 49 (2616) sz. Péntek

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 február 28

Cincár Markovics:

„Magyarország és Jugoszlávia baráti kapcsolatai a béke ügyét segítik elő“

Végetért a jugoszláv külügyminiszter hivatalos budapesti látogatása. — Magánemberként két napot Magyarországon tölt a külügyminiszter

Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: Bárdozsy László külügyminiszter és felesége csütörtökön este a Park Clubban estebédet adott Cincár-Markovics külügyminiszter és felesége tiszteletére. A vacsora után fogadás volt. Az estebéden Bárdozsy külügyminiszter pohárköszöntőt mondott, amelyen többek között a következőket mondta:

— Örömmre szolgál, hogy Nagyméltóságodat és nejét szíves Istenhozottal köszönhetem. Ez az örömm annál bensőségesebb, mert Excellenciád Jugoszlávia első külügyminisztere, aki megörvendeztetett azzal, hogy hivatalos látogatást tett a magyar királyság fővárosában. Bizonyos vagy, abban, hogy találkozásunk egész politikai, gazdasági és kulturális viszonyunk ki-

alakulásában hasznos kihatással lesz. Az a baráti szerződés, amelyet boldogult és mindannyiunknak olyan drága emlékü elődöm Belgrádban aláírt hitet tesz az őszinte szándékról, hogy népeink között baráti, harmonikus és építő jellegű együttműködés teremtesse a népek jólétének és a békének Európában leendő fenntartása céljából. A barátsági szerződés okmányában betetözését látom azoknak a törekvéseknek, amelyek népeink között a megértés szellemét teremtették meg. Azt a megértést, amely nélkülözhetetlen két állam számára és nagyban hozzájárul az új európai rend kialakulásához, nagy barátaink, Németország és Olaszország politikájának szellemében.

tőkön a Duna Palota, külön termében ebédet adott. A jugoszláv újságírókon kívül résztvettek az ebéden Dulin Elek, a miniszterelnökség sajtóosztályának helyettes vezetője, Zilahy-Schess Jenő a külügyminisztérium sajtó és kulturális osztályának helyettes vezetője, Vitéz Kolozsváry Borcsa Mihály, az Országos Magyar Sajtókamara elnöke, Zimmer Ferenc, az Országos Magyar Sajtókamara újságírói főosztályának elnöke, Báthory-Hüttner János, az Országos Magyar Sajtókamara kiadói főosztályának elnöke, Tóth László a Magyar Újságírók Egyesületének elnöke, valamint a miniszterelnökség és a külügyminisztérium sajtóosztályának több tagja és a budapesti napilapok főszerkesztői.

A magyar sajtó mindig támogatta a két kormány törekvéseit

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Báró Láng Boldizsár, a Magyar-Jugoszláv Társaság elnöke és felesége a Hungária-szállóban fogadást rendezett Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter tiszteletére. A fogadás keretében, rendkívül meghitt hangulatban, igen barátságos eszmecsere között a Magyar Egyetemi Diákok Szövetsége nevében dr. Rajczy Tibor elnök és Kamarás Egon üdvözölték a minisztert. A jugoszláv külügyminiszter örömmel értesült arról, hogy a magyar diákok nagyobb csoportja látogatásra készül Jugoszláviába. A külügyminiszter a Magyar-Jugoszláv Társaság estélye után a Duna-palotában fogadta a magyar sajtó képviselőit, valamint a Budapesten tartózkodó külföldi újságírókat. A jugoszláv külügyminiszter a magyar külügyminiszterrel együtt jelent meg a magyar újságírók előtt és a következő nyilatkozatot tette:

— Az a látogatás, amelyet Bárdozsy magyar külügyminiszter ur önmagyméltósága szívélyes meghívására Budapesten tettem, a Magyarország és Jugoszlávia között fennálló baráti kapcsolatok új megnyilatkozását je-

A MTI jelenti: Vitéz Kolozsváry Borcsa Mihály, az Országos Magyar Sajtókamara elnöke csütörtökön este vacsorát adott a jugoszláv külügyminiszter látogatása alkalmából a magyar fővárosban időző jugoszláv újságírók tiszteletére. A vacsora során vitéz Kolozsváry-Borcsa Mihály szerb nyelven köszöntötte a vendégeket, majd a magyar újságírói társadalom nevében Tóth László főszerkesztő, a Magyar Újságírók Egyesület elnöke mondott beszédet. A vendégek nevében Jakob Lievics főszerkesztő mondott köszönetet az üdvözlésekért.

A jugoszláv követ ebédje Cincár Markovics külügyminiszter tiszteletére

Budapestről jelentik: (MTI) Rasics Szvetozár budapesti jugoszláv követ és felesége csütörtökön a jugoszláv követ-ség palotájában ebédet adott Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter és felesége tiszteletére. Az ebéden résztvettek jugoszláv részről a külügyminiszter kíséretének tagjai. Magyar részről gróf Teleki Pál miniszterelnök, Bárdozsy László külügyminiszter és felesége, vitéz Keresztes-Fischer Lajos tüzérségi tábornok, főhadsegéd és felesége, bárciházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár és felesége, Vörmlé János rendkívüli követ meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese, báró Bakács Besse-nyei György belgrádi magyar követ és felesége, Bede István és Pallavicini Gyula őrnagy, követségi titkárok.

A két kormány erőfeszítései mindkét nemzet nagy tömegeire támaszkodnak

Cincár-Markovics külügyminiszter a következő pohárköszöntőben válaszolt:

— Mélyen meghatva az önök nagy szeretetreméltóságától, kérem, higgyék el, hogy az önök részéről baráti megnyilatkozások visszhangra találnak egész Jugoszláviában és az egész jugoszláv nemzetben, amely őszinte rokonszenvvel és a megbecsülés érzelmeivel viseltetik az önök országa és az önök bátor nemzete irányában. Azokban a nehéz időkben, amelyeket átélünk, bizonyos, hogy Magyarország és Jugoszlávia közötti kapcsolatok különleges értékkel bírnak. E kapcsolatok által ennek a területnek az összhang és megszilárdulás egy tényleges, fontos elemét adjuk meg és ezáltal a béke ügyét segítjük elő. Teljes egyetértésben népeink ama elszánt törekvéseivel, hogy elkerüljék a háborús bonyodalmak pusztításait és azoknak káros következményeit.

— Örömmel mondhatom, hogy

kormányaink erőfeszítése nemzeteink tömegeire támaszkodnak. Világosan kiűnik ez abból az egyhanguan lelkes fogadtatásból, amellyel a magyar-jugoszláv barátsági szerződés mindkét részről üdvözölték. Szívélyes viszonyunk ma biztos és mélyrelyülő alapokon nyugszik. Ennek a viszonynak ma igen fontos jelentősége van. Bár csak békés erőfeszítéseink, nagy szomszédainkkal, Németországgal és Olaszországgal való együttműködésben meghoznák a maguk gyümölcsét Magyarország és Jugoszlávia, valamint egész Európa eme részének javára.

Kolozsváry Borcsa Mihály szerb nyelven köszöntötte a jugoszláv újságírókat

A MTI jelenti: A Budapesten időző jugoszláv újságírók tiszteletére vitéz Thuránszky László, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője, csütör-

lenti. Azok a megbeszélések, amelyeket Budapesten hivatalos magyar ténnyezőkkel, valamint Teleki Pál gróf önmagyméltóságával és más hivatalos magyar személyekkel folytattam, alkalmas adtak nekem arra, hogy legnagyobb megelégedésemre személyesen is meggyőződjem azokról az őszinte érzelmekről, amelyeket a magyar vezető tényezők a magyar-jugoszláv politika szellemében megindítottak és amely teljes összhangban van a két nép érzelmeivel és a két ország érzelmeivel. Mélységesen megindított az a fogadtatás, amelyben Horthy Miklós kormányzó úr öfömméltósága részesített, akinek a magyar-jugoszláv szoros együttműködés részben köszönhető. Különös jelentőséget ad ennek öfömméltósága emlékeztetéses mohácsi beszéde, amelyben olyan erőteljesen kifejezte nagy elgondolásait. Az a meleg fogadtatás és vendég szeretet, amellyel Budapesten, mint Jugoszlávia képviselőjét fogadták, mely benyomást fog kelteni Jugoszláviában. Örömmre szolgál, hogy kiemelhetem, hogy a magyar sajtó törekvéseit mindenkor támogatta. Őszinte köszönetemet nyil-

vánítom azoknak, akik budapesti látogatásom alatt Jugoszlávia iránti elismerésüket kifejezésre juttatták. Arra kérem őket, folytassák ezt a hasznos tevékenységet, amelyek olyan eredményesen járultak hozzá hardti és békés törekvéseink sikereihez.

A jugoszláv külügyminiszter ezután hosszú ideig elbeszélgetett a magyar és külföldi újságírókkal. A külügyminiszter hivatalos látogatása csúförtök este Bárdossy külügyminiszter vacsorájával véget ért.

Székesfehérvárra utazott a jugoszláv külügyminiszter

A jugoszláv külügyminiszter azonban még egy-két napot magánemberként Magyarországon tölt. Pénteken a kultuszminiszter meghívására Székesfe-

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

hérváron tölt egy napot, este pedig részt vesz az Operaház előadásán. Az újságírók a pénteki napot szintén Budapesten töltik. Bárdossy külügyminiszter és felesége február 27-én a Park klub helyiségeiben a jugoszláv külügyminiszter és felsége tiszteletére estebédet adtak. A vacsora után fogadtatás volt, amelyen a magyar királyi titkos tanácsosok, a külügyminiszter, a főtitkár és a magyar társadalom több kiváltsága jelent meg.

„Bármilyen keveset is, de adjon mindenki!”

Második esztendeje zudul hazánkra az árvíz csapása. Emberemlékezet óta soha még két egymást követő esztendőben ilyen csapadékbőség a Dunavölgyében nem volt. Az ember túndórné néz az égre, ahol talán megváltozott valami a csillagok járásában, vagy az életeladó nap sugárzásában. Kifürkészhetetlen és az emberi okaraton kívülről oka van annak, hogy folyóink ellenségekké váltak és a vízzel telített földből a folyóktól távol is tengereket alkotva fakad fel a talajvíz, amelynek pedig más esztendőben hiányát érezzük. Megfoghatatlan és kiszámíthatatlan, előre nem látott és nem várt természetű körülmények pusztítják immár másodízben a magyar vidékeket, lesznek ezeket hajléktalanok, koldussá, földönfutóvá...

A rémület, a kétségbeesés és a keserűség e pillanataiban csak egy segítség van, csak azzal fordíthatjuk jobbra az árvíz által sújtott nép sorsát, ha tehetségünkhöz mérten adakozunk és megosztjuk gondjainkat az árvíz-károsultakkal. A magyar társadalomnak ezuttal is Kormányzó Urunk adta meg a jelet az építő munka elindítására. Főradtságot, veszélyt nem nézve, repülőgépen bejárta a tengerre vált rónákat és szomorú szívvel látta a magasból, hogy mint süppednek össze a kis tanyái házak és mint hordja el a jeges ár a földet a retést, az élelet és az istállókból a barbakot.

Szomorú látvány tárult a legelső magyar ember elé. Az előtűnt holdak százezerein milliók károk apasztották megint népünk vagyonát és jövedelmét éppen akkor, amikor a világtörténelem eseményei napról napra a legnagyobb áldozatokkal követelik meg a legnagyobb magyarától, a legkisebbig egyaránt. Látta a kár, a pusztulás és a siralom sötét képét, de látta a magyar honvéd és sok-sok névtelen dolgozó ember hősiességét, elszántságát, kitartását a szakadozó gátakon. Látta, hogy ez a sokat szenvedett magyar társadalom mérhetetlen nagy erkölcsi erőkhöz gazdag. S ezén tudta, hogy két esztendő alatt, immár másodízben, nem fog kérni és hívó szavával hiába fordulni hozzá.

Azok az emberek, akik ma idegen házakban, vagy talán a tétlő viharával küzdve a szabádban kényte-

lenek tanyázn, vagy talán éppen ezekben a percekben mentik ki a düledező házból szerény földi javaik egyrészt, nem is tudják talán, hogy rajtuk függ ma az egész magyar társadalom aggodó tekintete. A boglyára, vagy az ár elől a fára menekült ember, aki végveszélyben már csak az Uristenhez fohászzkodott és attól a gépmadártól remél segítséget, amely elhuzott a tükörré vált földek fölött, nem integetett, nem fohászzkodott hiába. A legelső magyar ember maga látta nyomorúságát, szörnyű sorsát és most a jóságos alya szerető szavával fordul a társadalomhoz: „Bármilyen keveset is, de adjon mindenki!”

A felhívásnak — tudjuk — meglesz az eredménye. Hiszen azt mutatja meg a gyűjtéssel a társadalom, hogy mennyire becsüli meg saját véreit és mennyire hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy a szakemberek ezután már felkészüljenek az ilyen rendkívüli és előre nem látható árvíz-katasztrófa elhárítására is. Azok, akik hajlékukat és vagyonukat most nagyrészt elvesztették, leginkább szűköss viszonyok között élő emberek, nehéz munkáit szerzik meg mindennapi kenyerüket. Nem kérnek többet a társadalomtól csak annyit, hogy megint visszatérhessenek hajlékukba, ismét végezhesék munkájukat, amely az egész országnak ad kenyeret. Aki tehát talpraállításukban segít, az tulajdonképpen önmagának ad. Áldozunk az árvíz-károsultakért!

A „Magyar Lapok” gyűjtése az árvíz-károsultak részére

Edigi gyűjtésünk: 251 — P

Beérkezett:	
Tucsek Kálmán	10 — P
özv. Szeiler Józsefné, N. várad	4 — P
özv. Jákó Mihályné, Nagyvárad	1 — P
Horváth Ferenc, az Andrenyi cég igazgatója és neje, Nagyvárad	100 — P
„Muzica” Rácz Ernő, N. várad	25 — P
Varga Lajos, Nagyvárad	2 — P
Ackermann Péter, Nagyvárad	10 — P
Összesen	401 — P

Kalocsán a belvizek megrongálták a városháza központi berendezéseit

Működnek a Vörös Kereszt repülőmentőszolgálati

Budapestről jelentik: (MTI) Bonczos Miklós árvédelmi kormánybiztos a következő tájékoztatást adta:

A körülzárt Kalocsa árvízi helyzete, bár az északi oldalon lassu apadás észlelhető, még mindig nehéz, mert a városban mindenütt fakadnak fel belvizek. A városháza központi futását be kellett szüntetni.

Fajsz és Dusnok községben a Vörös-kereszt Mentőszolgálat gépjárműveket vitt repülőgépen. Az ipostagi gátszakadások közül három feltés építése megkezdődött.

magas vizállása Belgrádban áradást okozott. Délszerbiában Krinajeka völgyében az árvíz több mint harmincezer hektár területet öntött el. Az áradás igen hosszú ideje tart. Ugyanez a helyzet Montenegró déli részén is

Szegednél továbbra is ömlenek a vadvizek.

Szegedről jelentik: (MTI) Szegeden a Tisza magas vizállása miatt a vadvizek levezető zsilipjeit bezárták, azonban a vad vizek tovább ömlenek.

Jugoszláviában nő az árvízveszedelem.

Belgrádból jelentik: (NTI) Az egész országban tovább nő az árvízveszedelem. A Vajdaságban nagy területek állanak víz alatt. Már régebben nagy területeket öntötték el a belvizek, most a folyók áradása is bekövetkezett. A Duna a magyar határtól nem messze, kilépett medréből. Nagy területeket öntött el a Tisza és a Béga.

Belgrádban is áradást okozott a Duna.

Belgrádból jelentik: (MTI) Az utóbbi nagy esőzések és a hóolvadás következtében a folyók országsszerű megaradtak és nagy területeket öntöttek el. Az árvizektől legtöbbet szenvedett Észak-szerbia. A megáradt folyók négy kilométer szélességben mindent magukkal sodortak. A Száva és a Duna

Elutasította a francia kormány a japán javaslatot

Bonyolódik az indokina-sziámi viszály

Belgrádból jelentik: A Politika tokiói jelentése szerint a francia nagykövet tegnap hosszú tanácskozásokat folytatott Matsuoja japán külügyminiszterrel és átadta neki a francia kormány válaszát a Sziám-Indokina közötti viszály ügyében. A japán javaslatokra a válasz: elutasítás. Ugyélik, hogy Japán újabb javaslatot szándékozik tenni.

Tokióból jelentik: (NTI): A Domei iroda bangkoki jelentése szerint

Csanghaisek tábornagy 20.000 főnyi csapattal átlépte a burmai határt. A kínai csapatok helyettesítik majd azokat a burmai csapatokat, amelyek angol részről a maláj félszigetre vezényelték.

A japánok elhagyják Singaporét.

Moszkvából jelentik: Singaporei jelentés szerint az ottlakó japánok elhagyják Singaporét. Már február 23-án 130 japán személy indult útnak

Meghalt XIII. Alfonz spanyol király

Rómából jelentik: (Stefani) XIII-ik Alfonz volt spanyol király meghalt.

Rómából jelentik: (Stefani) XIII-ik Alfonz halála pillanatában a királyné, az Asturiai herceg, a Segoviai herceg és a torloniai hercegszönyv tartózkodott a beteg ágya körül. Kezéssel a király halála után a Grand Hotelbe érkezett a Piemonti herceg a Bergamoi herceg kíséretében és kegyelettel járultak a halott ágyához.

XIII. Alfonz volt spanyol király 1856 május 17-én született Madridban. XII. Alfonz, az edesapja félévvel születése előtt meghalt és a kis trónörökös nevében Maria Krisztina anyakirálynő gyakorolta a királyi hatalmat.

A spanyol trónt XIII. Alfonz 1902-ben foglalta el. Négy év múlva nőül vette Battenberg Viktoria Eugenia angol hercegnőt.

Uralkodása alatt sok viszályal és elégtelenséggel kellett megküzdenie. Hédtű marokkói politikájának terhei nagy elégtelenséget váltottak ki. De XIII. Alfonznak nagy része volt abban is, hogy Spanyolország megőrizte semlegességét a világháborúban. Azonban az újabb marokkói háborúban (1921)

Spanyolország súlyos vereségeket szenvedett s ezek Primo de Rivera katonai diktatúrájához vezettek. A királyság ellenségei a diktatúráért XIII. Alfonzot tették felelőssé s bár Alfonznak sikerült 1930-ban Primo de Riverát lemondásra kényszeríteni, a belső rend nem állt végleg helyre. A diktatúra bukása után Spanyolországot az alkotmányos monarchia igyekezett visszavezetni a belső és külső rend útjára, amde az 1931 április 14-én lezajlott községi választások a köztársasági partoknak adtak többséget s Alfonz királynak el kellett hagynia Spanyolországot, amikor is Franciaországba költözött, ahol már jó előre elhelyezte nagyjértékű ingóvagyonát.

1931-ben a köztársasági kormány ha zaarulási pert is indított XIII. Alfonz ellen, a parlament bűnösnek is mondta ki, s minden fellelhető vagyonának elkobozására ítélte.

A kilencszázas évek elején a spanyol anarchisták többször követtek el ellene merényletet. A világháború előtti időben Magyarországon is többször megfordult s meleg rokonszenvvel viseltette a magyarsággal szemben.

Amerikába menekült az angol anyakirálynő a koronázási ékszerekkel

Rómából jelenti az NST: A *Popolò di Roma* azt a feltűnést keltő értesülést közli, hogy *Mary* anyakirálynő és leánya Amerikába menekült. A királyi család tagjait és a koronázási ékszereket az *Vik George* csatahajó szállította az Ujvilágba. Az ékszerek eltávolítása nem más, mint Nagybritannia elkerülhetetlen sorsá-

nak komoly és végzetes jele. A bolgár helyzet a tengely politikai megvilágításában és a tengely háborus vezetésének szempontjából teljesen világosan áll. Valószínű, hogy a bolgár diplomáciai helyzet a nyilvánosság számára is világosabban dokumentálódik, mint eddig.

PANNONIA GRILL

új műsorát

1 pengős fekete vagy **1 üveg sör** mellett is végignézheti.

Három személyes uri vacsora
1 nagy üveg Törley Reservével **pengő 20.**

Asztal rendelés. Telefon: 19-07. — **Szigoruan családi műsor.**
Igazgató Nedeikó János.

Eden és Dill kétórás kihallgatáson volt a török köztársasági elnöknel

Cripps, moszkvai angol nagykövet is Ankarába utazott. — Eden megbeszélése a szovjet, bolgár és jugoszláv követtel

Ankarából jelentik: (NTI) Inonü köztársasági elnök csütörtökön külön kihallgatáson fogadta Eden angol külügyminisztert és Dill vezérkari főnököt. A megbeszélésen, amely két óra hosszat tartott, a török külügyminiszter is résztvett.

Ankarából jelentik: (Reuter) Eden brit külügyminiszter és Dill tábornok, csütörtökön délelőtt megkezdte a tanácskozást Saydam török miniszterel-

nökkel. Szaradsoglu külügyminiszterrel, Csakmak vezérkari főnökkel és a nemzetgyűlés elnökével. A délelotti megbeszélések után a brit vendégek a török miniszterelnökkel reggeliztek. Cripps moszkvai angol nagykövet valószínűleg pénteken reggel érkezik Ankarába és megbeszélést folytat a külügyminiszterrel. Eden a tiszteletére rendezett fogadáson a szovjet, a jugoszláv, valamint a bolgár követtel tanácskozott, mindegyikkel tíz-tíz percig

vonatkozik, hogy a hadianyag-kölcson kérdésében végső fokon nem Roosevelt fog dönteni, mint eddig, hanem a kongresszus. Az Angliának szállítandó hadianyag-kölcson minden egyes esetben külön-külön fogja jóváhagyni a kongresszus. Ennek ellenére azt remélik, hogy a javaslat megsza-

vazása hamar megtörténik. Az ellenzék azonban határozottan kijelentette, szó sem lehet arról, hogy az ellenzék ezek után elfogadja Roosevelttel javaslatát.

Megerősítik az Egyesült Államok alaszakai légi haderejét.

Washingtonból jelenti (NTI): Stimson hadügyminiszter közölte, hogy megerősítik az Egyesült Államok alaszakai légiflottáját. Három légi egység már elindult, három pedig a következő két hónapban indul el. Az ejtőernyős csapatok eredményeseknek bizonyultak, ezért a hadseregben még ejtőernyős zászlóaljait is szerveztek. Nagyszámú hajót vontak össze a csendes-óceáni kikötőkben is.

Titokzatos betörés a szófiai angol követségen

Az ismeretlen betörő több irattal együtt ellopta a konzulátus titkos írásjelkulcsát

Blgrádból jelentik: (Budapesti Tudósító) A *Vece* című lap feltűnést keltő jelentést közöl Szófiából. Eszerint vasárnap betörték a szófiai angol követség épületébe és a konzulátus utlevél osztályán a pénztárból pénzt, utleveleket, bélyegeket és bizonyos iratokat loptak el. Többek között ellopták a konzulátus titkos írásjel kulcsát. Volt a konzulátusnak egy Grenovics Vlaszán nevű orosz származású, honosított angol állampolgár alkalmazottja, aki elhagyta Szófiát, hogy Törökországba utazzék. Utközben, még mielőtt a bolgár-török határt elhagyta volna, nyoma veszett.

Angol hajók fekete napja

Nagyhatóságú német repülőgépek izelítőt adtak a nagy tavaszi támadásból

Berlinből jelentik: (NTI) A véderőfőparancsnokság jelenti:

Egy tengeralattjárónk 22 ezer tonnányi ellenséges hajóteret súlyosított el. Nagyhatóságú harci repülőgépek február 26-án Irországtól 500 kilométerre egy biztosított hajókaravánból kilenc hajót összesen 58 ezer tonna ürtartalommal elsüllyesztettek. Négy további hajót ugyancsak eltaláltak.

A légi haderő február 24-én Irországtól nyugatra elsüllyesztett egy tízezer tonnás kereskedelmi hajót és 12 hajót bombatalálattal súlyosan eltalált. Egyrészt elvesztek tekinthető. — Harci repülőgépkötelékek csütörtökön támadták Dél- és Délkelet-Anglia hadi céljait. Hat repülőgépet megsemmisítettek, sok repülőeret elpusztítottak és repülőgépszínek, legénységi szállásokat megrongáltak. Egy repülőgépgyárban súlyos robbanást okoztak. Az ellenség csütörtökön sem nappal, sem az elmúlt éjszaka nem repült be a birodalom területére vagy a megszállott területekre. Egy harci repülőgép legénysége február 27-éig összesen 240 ezer tonna ellenséges hajóteret súlyosított el.

A legnagyobb bombatámadás Málta ellen.

Budapestről jelentik: (Pest) Zürichből jelentik: A német véderőfőparancs-

nokság tegnapi jelentésében említett támadás Málta ellen, minden jel szerint a legnagyobb volt, amelyet a hadboru kitorése óta végrehajtottak az angol kikötő ellen. Ujabb jelentés szerint 70-80 nehéz bombavetőgép vett részt a Málta elleni támadásban, amelyek eredményeként összerombolták a kikötő berendezését.

Német és olasz repülők együttes támadása Észak-Afrikában.

Valahol Olaszországban: Az olasz főhadiszállás 266. közleménye:

A görög harctéren nem történt különösebb esemény. Vadászgépeink lelőttek egy Spitfire mintájú támadó ellenséges bombavető repülőgépet. Egy másikat légvédelmi ütegeink lőttek le. — Málta felett, mint utólag megállapították a csütörtöki jelentésben szerepelt ellenséges gépeken kívül még 5 repülőgépet pusztítottak el a földön. Észak-Afrikában az olasz repülők és a német légi hadtest gépei eredményesen lőttek az ellenség páncélos osztagait. Kufra oázisnál és Dzsarabubnál csapataink több ellenséges támadást visszavertek.

Kelet-Afrikában Keren az akaszán tüzéségünk élénken tevékenykedett. A Szomáliaföldön tovább folyik az elkeseredett harc. Csapataink Modagisco kiürítése után szívesen védik állásukat a várostól északra.

Törökország elzárta a Dardanellákat(?)

Belgrádból jelentik: (Budapesti Tudósító) A *Vece* berni jelentése szerint hivatalos berni körökben kijelentik, hogy nem kaptak semmi megerősítést arra a hírre, amely szerint a török hadügyminiszterium elzárta volna a Dardanellákat az átvonulni kívánó külföldi hajók előtt.

Istanbulból jelentik: (NTI) A *Sop Posta* című újság kiemeli, hogy Törökországnak az Angliával fennálló szövetsége alapján vállalt kötelezettsége kizárólag védelmi jellegű. Törökországnak az a szándéka, hogy megőrzi a békét, de semmiesetre sem tűr biztonsági körzete és függetlensége ellen irányuló támadást.

Anglia ostromzár alá akarja venni Romániát és Bulgáriát

Azt reméli, hogy Törökország megnyitja számára a Dardanellákat

Istanbulból jelentik: (Reuter) Cripps moszkvai angol nagykövet csütörtökön este Istanbulba érkezett. Innen vasuton folytatja útját Ankarába, ahol pénteken délelőtt találkozik Edennel.

Belgrádból jelentik: A *Politika* londoni jelentése szerint ottani körökben azt remélik, hogy Eden és Cripps együttes tárgyalásai megvilágítják Törökországnak a közeljövőben elfoglalandó magatartását, amelynek tisztázására nagy szükség van.

Ankarából jelentik: Az ankarai tárgyalásokkal kapcsolatban Londonban arra számítanak, hogy Törökország meg fogja nyitni a Dardanellákat Anglia számára s ezáltal lenetűvé teszi, hogy az angol flotta blokádrozza Bulgáriát és Romániát.

Szófiából jelentik: (BTI) A Bolgár Távirati Iroda megcáfolja hivatalosan is azt a hírt, amely arról szól, hogy a király kihallgatáson fogadott ellenzéki politikusokat

Belgrád és Istanbul között megszakadt a távbeszélőforgalom

Belgrádból jelentik: (Budapesti Tudósító) A belgrádi sajtó feltűnő figyelemmel fordul az ankarai tárgyalások felé. Ankarából az utolsó 24 órában meglehetősen kevés hír érkezett, egy-

részt, mert az ottan működő külföldi újságírók munkáját az ellenőrzéssel megnehezítik, másrészt pedig csütörtök délután óta Belgrád és Istanbul között szünetel a távbeszélő forgalom.

Váratlanul megváltoztatták az Angliának nyújtandó hadianyag-kölcsonról szóló törvény javaslatot

Amszterdamból jelenti (NTI): Churchill az alsóházban egy törvényjavaslatot kapcsolatban felvetette a bizalmi kérdést. A törvényjavaslatot erre szavazás nélkül elfogadták.

A Magyarország írja: A hadianyag-kölcsonról szóló törvényjavaslat szövegét váratlanul megváltoztatták. A módosítás a javaslat egyik legfontosabb rendelkezését érinti és arra

A Szigligeti Társaság ünnepi estje a Színházban

Nagyváradi. Saját tud. A csütörtöki színházi este nagyon sokáig emlékezetes marad mindazok számára, akik jelen lehettek a Szigligeti Társaság külsőségeiben, lelkiharmonijában és irodalmi értékeiben is felemelően szép estjén. A Szigligeti Társaság húsz keserves esztendőn át rendületlen erővel és nyugalommal állt a határszéli város irodalmi kulturájának védőbástyájaként, gyakran nagy megalkuvásokkal szólalhatott csak meg. De őrizte és ápolta nyelvünket s mindent elkövetett, hogy magyar becsülettel és az irodalomba vetett hittel tegyen eleget vállalt kötelességének. Legnagyobb irodalmi értékeink: *Gulácsy Irén*, *Dutka Ákos* és *Nadányi Zoltán* rég elszármaztak innen, aztán távozott *Perédi György* is, a Társaság lelkes ügyvezető alelnök-főtájkára, de a Szigligeti Társaság az irodalom-becsület védelmében őrt állt, hogy — a visszatérés után megújodva kezdhesse meg a reá váró nagy feladatokat: a közönség visszavezetését az iro-

dalom szeretetére.

Csütörtökön este díszes külsőségek között tartotta meg szeszonyító nagy estjét a Társaság a Szigligeti Színházban, amely ezuttal kicsinek bizonyult a nagy érdeklődéssel szemben. Ezen az estén a Váradról elszakadt és az itt élő magyar irodalom ölekezett, hogy hitet tegyen az frott betű, az elhangzott szó lelkeket nemesítő, gondolatokat ébresztő ereje mellett.

Magyar színek, magyar ruhák fel- vonulása

A Szigligeti Színház nézőtere szokatlanul szép, ünnepi képet mutatott csütörtökön este. Szinte mindenki magyar ruhában jelent meg: pompázatos színárnyalatok lüldököltek a fényesen kivilágított nézőtéren s az urak fekete ruhája csak emelte a hölgyközönség díszmagyarjainak színpompáját. Az érdeklődés olyan nagy volt, hogy még a zenekarban is széksorokat kellett felállítani.

perium utolsó éveiben már a magyar nótá is számúve lett vendéglők, kávéházak s egyéb nyilvános helyekről, magyar felírás is tilalmas lett nemcsak az utcákon, de a mozgó fényképek vásznain is. Quidquid delirant reges, plectuntur Achiivi... a királyok 50-jöngésének a népek adják meg az árát. Hát nem égbekiáltó igazságtalanság volt-e, hogy a vasgárdisták, tehát nem magyarok gyilkos merénylőit az ártatlan magyarság kulturája fizessen, magyar kultur-egyletek, mint a Szigligeti Társaság is némaságra legyen kárhóztatva?

Mindez azonban mélyen tisztelt közönség, hála Istennek a múlté. Most már Vörösmartyval mondhatjuk.

Kelej föl rabágyad kópárnáiról
Beteg, megszübbadt gondolat!
Kihálts fel érzés, mely nyögél
Elfojtott, vérző szív alatt!

Igen most már zengjen újra a magyar szó, ige, ének, időtlen időkig!

Társaságunk felolvasó estjét, vagy inkább örömmünnepünket, mely tisztelettel köszöntve a közönséget, ezennel megnyitom!

Serleg a fölszabadulás utáni első ünnepi est emlékére

Előadás után százhusz terítékes társasvacsera volt a Mátyás-pincében. Dr. *Némethy Gyula* preláthus-kanonok, a Szigligeti Társaság elnöke mondta az első pohárköszöntőt. Rövid, szellemes beszéde nagy hatást váltott ki. Utána *Dutka Ákos*, *Perédi György*, *Daróczy-Kiss Lajos* mondott még pohárköszöntőt, majd *Hlatky Endre* főispán, a Társaság tiszteletbeli elnöke tolmácsolta *Horváth Árpádnak*, a Kereskedelmi Csarnok el-

A forró tapsokkal fogadott bevezető után dr. *Hlatky Endre*, a Társaság tiszteletbeli elnöke foglalt helyet az előadásnál mellett s rendkívül érdekes előadást tartott a Trianoni Magyarországon mindig és mindenütt összetartó váradiakról és bihariakról. A meghatóan szép, megleghangu előadást részletesebben közölni fogjuk vasárnapi számunkban. Az előadás elhangzása után a közönség tapsai többször függöny elé szólították dr. *Hlatky Endrét*.

Perédi György „Visszapillantás húsz nehéz esztendőre” címen tartott előadást, amelyet nagy érdeklődéssel hallgatott és meleg tapsokkal köszönt meg a közönség. *Papp Lajos* két szép versét szavalta el nagy hatással. A következő szám: *H. Csikgy Ella* ének-számai, sajnos, elmaradtak, a kiváló énekművésznő betegsége miatt.

Szünet után *Gulácsy Irén* tartotta meg felolvasását. *Dutka Ákos*, a Holnaposok országos nevű költőjének lírai felolvasása következett, amelyben a régi Várad békeéveire vetett visszapillantást. A régi váradiakkal tett nézőtér közönsége őt is melegen ünnepelte.

Végül *Nadányi Zoltán* olvasta fel három mélytérlemű s lírai szépségében is megható, lenyűgöző erejű versét öszinte, nagy hatást keltve.

„Zengjen újra a magyar szó, ige ének — időtlen időkig”

Dr Némethy Gyula preláthus-kanonok megnyitó beszéde

Pontban nyolc órakor szétlebbent a hárszónyi függöny és dr. *Némethy Gyula* preláthus-kanonok lépett a színpadra, aki a következő megnyitóbeszédét mondotta:

Mélyen tisztelt Közönség!
Magyar Testvéreim!

A francia romantikus költészet egyik ragyogó vezéralakja Louis Alphonse Lamartine, kit az újabb francia irodalomtörténészek nagyszerű és könnyed rögtönzött „magnifique et nonchalant improvisateur”-nek neveznek, 1848-ban, a francia nemzetgyűlésben meleg szót emelt a szabadságért küzdő magyarság érdekében. A XII. század világhírű szerelmes párijáról, *Heloise* és *Abelárdról* szóló könyvét így kezdi: ezt a történetet nem elmondani, hanem elénekelni kellene. Most midőn csaknem három évi kényszerű hallgatás után a Szigligeti Társaság újra megjelenik a közönség előtt, úgy érzem, hogy boldog magyar ünnepünk méltó megnyitója inkább egy felharsanó *Te Deum* volna. Szívvel előtörő dalmás ének, mint akármilyen ékesen szóló beszéd. Nem érez az, ki érez szavakkal mondhatót, mondja *Vörösmarty*.

Szerencsére meg vagyok róla győződve, hogy e percekben mindnyájunk lelket kimondhatatlan öröm és hála érzése járja át. Talán több mint két évtizedes fájdalomunkon és keserűségünkön mérhetjük ezt az örömet, ezt a hálát. Elviselhetetlen, nem tompuló nem enyhülő fájdalom férge marta magyar lelkünket, mint *Prometheus* testét a kegyetlen keselyű: hogy ez a város, melynek vidékén, Biharon, Szalárdon töltötte a legszerettebb magyar király gyermekéveit; ez a város, melyet ő alapított, hová holta után is kívánczolt, hol az ő sirja kegyelem igazság trónusa lett; ez a város, hol a magyar biboros *Cicero*, *Pázmány* született, ez a megye, ahol *Kazirecy Ferenc*, *Arany János* látott napvilágot,

ne legyen magyar föld. Megvallom, mélyen tisztelt közönség, hogy nekem, aki mint Isten szolgája egész életemben hirdettem, hogy mindenkinek szent kötelessége megmaradni az élet állomásán valameddig Isten, élet és halál ura, el nem hívja onnan: mégis, mikor megtudtam hazánk szörnyűséges borzalmas megcsönkítését, szívembe villantak, nyilallottak a vívódó gyótródó *Hamlet* igéi:

„Miért szegedte az Örökkévaló
Az öngyilkosság ellen kánonát?”

Mélyen tisztelt közönség! Kisebbségsorsunk talán elviselhetőbb lett volna, ha az idegen uralom nem tör a magyar szó, irodalom és művészet élete ellen is. Mikor az ötvenes években osztrák iga alatt nyögött a lesteprótt magyarság, *Arany János* e gyönyörű igéket róta a világhíres énekesnő *Hollósy Kornélia* emlékkönyvébe:

Egy nép lakik túl tengeren
Hol délnek lejt az Alpok alja,
Hol fűszeres völgy, rónaság
Az erdős Appenint uralja,
Egykor dicső nemzet, ma rab,
S hogy lánca csörgését ne hallja,
Dalával űzi bús nesztét,
S az érc — igát enyhíti dalja...
Óh hát dalolj nekünk!

A Bach korszakban legalább sirva vigadhatott a magyar, de a román im-

Ne felejtse el, hogy megnyitott Nagyváradon Szilágyi D. utca 5 alatt a fővárosi izléssel berendezett

Katolikus körü „Mátyás” söröző és étterem

Elsőrendű magyar konyha, házi kihordásra is.
Menü rendszer. — Polgári szolid arak — Külön termek.
Legjobb magyar sör és borkülönlegességek.

Estenként VARGA POLDI és cigányzenekara muzsikál.

Az egyes iparágakat közgazdasági revízió alá kell venni

Gyáripari értekezlet a kereskedelmi miniszteriumban

Budapestről jelentik: (MTI) A kereskedelmi miniszteriumban gyáripari értekezlet volt *Laky Dezső* közlelésügyi miniszter elnöklésével. Az értekezleten megjelent a bőr, téglai, édesipar, valamint a nyomdaipar több képviselője. *Dr. Knob Sándor*, a Győz igazgatója az egész gyáripari érintő kérdések között kérte a munkabérek emelésével járó költségtöbblet rendezését.

A miniszter válaszában közölte, hogy

az előkészületben levő intézkedések során komoly megfontolás tárgyává teszük ezt a kérdést. Az egész gyáripari érintő problémák között a legfontosabb, hogy az ipar fokozásával igénybevetett gépi berendezéseket miként tudják felújítani és ezenfelül a termelés fokozásával szükségessé válnak a tőkeberuházásokat. A nyersanyaghiány miatt forgótőkék szabadulnak fel, a tőkebeszerzés egyszerűbb. Más iparágban, ha szükség volna rá, egyéb eszközökhöz kell folyamodni.

A közlelésügyi miniszter szerint az egyes iparágak természetéhez igazodó kalkulációk és témák felállításával az állományállások részben automatikusakká részben gyorsabakká válnak.

A miniszter hangoztatta, hogy még szükségesnek tartja annak a régi gondolatnak a megerősödését, hogy az egyes iparágakat közgazdasági revízió alá kell venni.

Kávéházakban és vendéglőkben kéri a Magyar Lapok-at.

A visszacsatolt erdélyi részek közalkalmazottainak húszéves életgondja

A szolgálati és nyugdíjügyi viszonyok rendezése. Az erre vonatkozó 1200-941. M. E. számú rendelet hivatalos szövege. Részletes ismertetés a rendelettel kapcsolatos egyéb jogszabályokról

(Harmadik közlemény.)

Beszámítható szolgálati idő. Az ellátásra igényt adó legkisebb szolgálati idő.

9. §.

(1) Az ellátás megállapítása szempontjából beszámítható szolgálati idő az 1921. évi július hó 26. napjáig magyar közszolgálati kötelekben és az 1921. évi július hó 26. napját követő időben román közszolgálati kötelekben eltöltött beszámítható idő, valamint az 1940. évi augusztus hó 30. napja után a magyar közszolgálatban átmeneti alkalmazásban ennek megszűnéséig eltelt idő. Az említett szolgálatok között szolgálati kötelekben nem töltött időt beszámítani nem lehet, de ez a szolgálat folytonosságát nem szakítja meg.

(2) A román közszolgálati kötelekben eltöltött idő közszolgálati minősége tekintetében a jelen rendelet 5. §-ának (1) bekezdésében meghatározott rendelkezés, az ilyen szolgálati időnek beszámításra alkalmassága tekintetében az 1912. LXV. t.-c. 13. §-ában, az idő tartamának számítása tekintetében pedig az 1912. LXV. t.-c. 11. §-ában meghatározott rendelkezések, valamint az ezeket kiegészítő és módosító jogszabályok irányadók.

(MEGJEGYZÉS. A fenti 2-ik számozású bekezdés hivatkozik az 1912. 65. t.-c. 13. §-ára. Ez a törvényhely azt mondja ki, hogy a végleges minőségű alkalmazást követően a megelőző ideiglenes alkalmazás idejét is be kell számítani a nyugdíjazás alapjául beszámítható szolgálati időbe. A rendelkezési állapotban töltött idő is beszámítható, ha az illető ténylegesen szolgált, vagy ha a rendelkezési állapot egy évnél tovább nem tartott. A gyakornoki állásban eltöltött idő csak akkor számítható be, ha utána köztisztviselői rendes állásban való elhelyezkedés következett. Rendes tanároknál be kell számítani azt a szolgálati időt, melyet köztisztviselői rendes állásban helyettes tanári szolgálatban, vagy ösztöndíjas tanárjelölti minőségben töltött. A tanárjelöltek szolgálati idejét azonban csak attól kezdve lehet beszámítani, mikor már szakvizsgát tettek.)

A második számozású bekezdés még hivatkozik az 1912. 65. t.-c. 11. §-ára is. Ez a törvényszakasz azt mondja ki, hogy főiskolai végzettségű alkalmazottaknál, továbbá a tanári és tanítói alkalmazásban levőknél, s a rendőrségi, határrendőrségi, csendőrségi, pénzügyőrségi, fogházőrségi szolgálatban állottaknál a szolgálati időt nyugdíj szempontjából úgy kell számítani, hogy minden 7 hónapi szolgálatot 3 hónaposnak kell venni. Egyébként az időszámítás a polgári évek szerint történik. A kedvezményes időszámítás folytán a teljes fizetés összegével való nyugdíjazás 40 évi idejét 35 évre szállítja le a törvény. Egyúttal azonban a tanárok és tanítók korábbi — az 1875. XXXII. t.-c.

és 1885. XI. t.-c. szerinti — 30 éves teljes szolgálati idejét 35 évre emelte föl.)

(3) Annál a volt magyar közszolgálati alkalmazottnál, akit a román hatóságok a hűségesskü letételének megtagadása miatt a szolgálathól elbocsátottak s akit ennek folytán vagy egyáltalán nem, vagy csak az 1929. évi augusztus hó 20. napján kihirdetett román törvény 8. §-a alapján részesítettek ellátásban, az 1921. évi július hó 26. napjától az 1929. évi december hó 31. napjáig terjedő időt — feltéve, hogy ez alatt az idő alatt állandó lakóhelye az akkori Románia területén volt — tényleges szolgálatban töltött időnek kell tekinteni.

(4) A nyugdíjra, nyugbérre, özevgyi nyugdíjra, nevelési járulékra, illetőleg végkielégítésre igényt adó legkisebb szolgálati idők tekintetében a jelen rendelet hatálya alá tartozóknál is a jelenleg hatályos jogszabályok irányadók. Azoknál a személyeknél azonban, akik az 1923. évi július hó 1. napja előtt nyugdíjban, nyugbérben, özevgyi nyugdíjban, nevelési járulékból részesültek, illetőleg akiknek az említett ellátások valamelyikére való igénye az 1923. évi július hó 1. napja előtt nyílt meg, az ellátásra igényt adó legkisebb szolgálati idő tekintetében az igény megnyílásának időpontjában hatályban volt jogszabályok irányadók, feltéve, hogy azok a jelenleg hatályos jogszabályoknál kedvezőbbek.

(MEGJEGYZÉS. A legkisebb szolgálati időre nézve a „jelenleg hatályos jogszabályok” közül az alaprendelet az 1912. évi 65-ik törvény cikk 31-ik szakaszában van. E törvényszakasz első két bekezdése szerint ügytisztségek, mint altisztekre és szolgákra nézve öt év volt az a legkisebb szolgálati idő, mely után valaki nyugdíjat kaphatott. Ez volt a jogállapot 1923. június 30-ig. Azonban az 1924-ik évi 5100. M. E. számú rendelet törvényes fölhatalmazás alapján az említett törvényszakasz első két bekezdését módosította. E módosítás szerint 1923. július 1-étől kezdve a szolgálatukból kiváló tisztviselők és egyéb alkalmazottak (ideértve a napidíjasokat és napibéreseket is) nyugdíjra csak akkor tarthatnak igényt, ha beszámítható szolgálati idejük 9 évet és 6 hónapot meghalad. Az 1923. július 1-e előtti kedvezményesebb számítás megmarad azokra nézve, illetve azok özevgyeire nézve, akik már ez idő előtt kimaradtak a szolgálathoz.)

10. §.

A volt magyar közszolgálati alkalmazott és nyugdíjas nyugdíjának megállapítása.

(1) Annak a volt magyar közszolgálati alkalmazottnak és nyugdíjasnak nyugdíját, aki román közszolgálatban nem állott, az alábbi rendelkezések szerint kell megállapítani.

(2) A nyugdíj alapjául abban a fizetési osztályban és fizetési fokozatban (fizetési csoportban és fizetési foko-

zatban, illetőleg fizetési fokozatban) járó beszámítható javadalmazást kell venni, amelybe az illető az 1921. évi július hó 26. napja előtt, mint magyar közszolgálati alkalmazott a tényleges szolgálatban utólag tartozott, illetőleg, ha nyugdíjban részesült, amely szerint a nyugdíja meg volt alapítva.

(MEGJEGYZÉS. Az 1921. évi július 26-iki időpont a trianoni békeszerződésnek Magyarország részéről történt ratifikációja napját jelenti. Eddig az ideig községi szempontból a magyar uralom még fennállott a Romániához osztott korábbi magyar területeken.)

(3) A (2) bekezdésben említett fizetési osztály és fizetési fokozat (fizetési csoport és fizetési fokozat, illetőleg fizetési fokozat) megállapítása szempontjából a 6000/1923. E. M. sz. rendelet II. Fejezetében, illetőleg az alkalmazottak egyes csoportjaira vonatkozólag kiadott rendeletekben foglaltak irányadók.

(MEGJEGYZÉS. A 6000/1923. M. E. számú rendelet II. fejezete azt mondja ki, hogy 1923. július 1-től kezdve a nyugdíjat „annak a mindenkori fizetésnek alapul vétele mellett kell kizárólag nyugdíj címén megállapítani, amelyre az illető tisztviselőnek abban a fizetési osztályban, melyben nyugdíjba helyezése időpontjában tartozott, igénye lenne abban az esetben, ha még tényleges szolgálatban állana.” Ez a rendelkezés az Erdélyből akkoriban menekült tisztviselők és egyéb volt magyar közalkalmazottak fizetésbeli előmenetelét akarta legalább nyugdíjazás szempontjából pótolni. Ugyanez a rendelkezésbeli fejezet a 2. pont utolsó előtti bekezdésében külön kiemeli azt az esetet, ha a teljes összegű fizetésre szereztek a szolgálati idő elteltevel igényt. E szerint az ilyen közalkalmazottak „mindenkor ugyanolyan összegű nyugdíjban részesítendőek, mint amilyen összegű fizetésre a fentiek szerint igényük lenne abban az esetben, ha még tényleges szolgálatban állanának.” Ennek az elvnek a további érvényesítése a 6000—923. M. E. rendelet II. fejezete 3-ik pontjának az a rendelkezése, hogy ugyanazon fizetési osztályban a hat esztendő meghaladó szolgálat a fizetési osztály legmagasabb fokozatára ad igényt.)

(4) A nyugdíj összegének kiszámításánál a fentiek szerint megállapított fizetési osztályban és fizetési fokozatban (fizetési csoportban és fizetési fokozatban, illetőleg fizetési fokozatban) a 9000/1927. M. E. számú rendelet szerint járó nyugdíjba beszámítható javadalmazást és a hatályos jogszabályok szerint nyugdíjba beszámítható pótlékokat kell alapul venni, ez utóbbit azonban csak akkor, ha a beszámítás feltételei egyébként megvannak.

(MEGJEGYZÉS. A 9000/1927. M. E. számú rendelet a fizetések és nyugdíjak 10 százalékos emeléséről rendelkezik, hogy az 1925-ben történt le-

Rózsa Anni

az

Emke Guillben

szállításokat visszaépítve. Egyúttal pengőértékben való rendezése a fizetési osztályoknak, s ez osztályok fokozatainak, illetve a különböző közszolgálati ágak fizetési csoportjainak. A rendelethez 45 kimutatás van mellékelve, mely számszerűleg sorolja föl az illetményeket az alkalmazottak különböző csoportjaira nézve. Ilyen külön csoportok: általában az állami tisztviselők, a bírók, a tanárok és tanítók, a posta és a vasút alkalmazottjai, a napidíjasok, az altisztek, szolgák és munkások. Az ezekre vonatkozó kimutatások főbb adatait jövő számunkban hozzuk.)

(5) A beszámítható szolgálati idő megállapítása és a nyugdíj mértéke (százaléka) tekintetében a hatályos jogszabályok, illetőleg a jelen rendelet 9. §-ában foglaltak irányadók. Azoknál azonban, akik az 1921. évi július hó 26. napja előtt nyugdíjban részesültek, a nyugdíjat a fentiek szerint alapulveendő beszámítható javadalmazásnak abban a százalékában kell megállapítani, amelyben az 1921. évi július hó 26. napja előtt részükre járt nyugdíjat megállapították.

(6) A fentiek szerint megállapított nyugdíj fejében a 8000/1940. M. E. sz. rendelet szerint járó nyugdíjösszeget kell kifizetni.

(MEGJEGYZÉS. A 8000/1940. M. E. sz. rendelet visszaállítja a 9000/1927. M. E. sz. rendeletben megállapított fizetéseket, melyeket, időközben 1931-től kezdve költségvetési okból többször csökkentettek. Az 1931-től kezdődött csökkentések természetesen a nyugdíjakat is érintették, sőt nagyobb mérvben, mint a fizetéseket. A múlt évi 8000. M. E. számú rendelet e nyugdíjcsökkentéseket is részben visszaépíti, s a legutóbbi csökkentéshez képest az alapnyugdíj 4 százalékaig menő javítást jelent. A nyugdíjak eddigi csökkenését azonban ez a rendelet se szünteti meg, s így a teljes nyugdíjak a teljes fizetésekhez képest még átlagvéve 20 százalékkal kevesebb összegűek.)

A 8000/1940. M. E. számú rendelet szerinti nyugdíjak kimutatásának főbb adatait jövő számunkban közöljük.)

Bukarestben szigorú forgalmi korlátozásokat léptettek életbe

A külvárost teljesen elzárták a központtól.

Budapestről jelentik: (Esti Újság) Bukarestben ma reggel szigorú forgalmi korlátozások léptek életbe. A villamosok, társasgépkocsik, bérképkocsik már csak csökkentett számban közlekedhetnek és nem minden utcában. A külvárost teljesen elzárták forgalmi szempontból a központtól. A gyalogjárókat számos helyen szigorúan megmotozzák.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZILÁGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza

A KORMÁNYZÓ NYITOTTA MEG A KÉPZŐMŰVESZETI TÁRSULAT KIÁLLÍTÁSÁT. Budapest, a MTI. Jelenti: Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója csütörtökön délelőtt ünnepélyes keretek között nyitotta meg a Képzőművészeti Társulat 80 éves fennállását megünneplő jubileumi kiállítását. A tárlaton nagy sikert arattak műveikkel a nagybányai művésztelep régi mesterei közül Csók István, Glatz Oszkár, Boldizsár István és feltűnést keltett harmonikus képével Mikola András, a telep mai vezetője. A kolozsváriak közül Szopos Sándor emelkedik ki a nagyváradiakat méltón képviseli az innen elszármazott, nagytehetségű Ruzicskay György.

ÜGYVÉDI HIR. Dr. Dobay Kálmán ügyvéd irodáját Szaniszló u. 4. szám alá áthelyezte. Telefon 11-15.

OLCSÓ JOGI KÖNYVEKET KAPNAK A FELSZABADULT RÉSZEK ÜGYVEDEI. Nagyvárad. Saját tud. Dr. Patzkó Elemér képviselő, mint annakidején megírtuk, a felszabadulás után közölte az igazságügyminiszterrel, hogy a jogi könyvek beszerzése azok magas ára miatt nehézségekbe ütközik az erdélyi jogásztársadalom számára, azért a jogszolgáltatás érdekében kívánatos volna olcsó jogi könyveket juttatni a felszabadult részek ügyveleinek. Patzkó képviselő most értesítést kapott az igazságügyminisztériumból, amelynek értelmében ezt az olcsó könyvkötőt a keresnek megfelelően keresztülviztik.

Zündapp & Phänomen

motorkerékpárok újjak és használtak részlete is kaphatók

BALKUS autószerkezet

Nagyvárad, Gr. Bethlen I. utca 9.

A Szent Vince intézet kaplnájában 1941 március 1-től 9-ig minden este fel 7 órai kezdettel keresztúti ajtatósság lesz a gyermekek lelki javát szolgáló szentbeszédekkel, utána áldás az Oltáriszentséggel. A nagybójtai ajtatósságra az intézet mindenkit szeretettel meghív és elvár.

Bukarest városára is kiterjesztették a vádat a Carlton szálló összeomlása miatt. Bukarestből jelentik: A hadbíróság az ügyészség javaslatára a Carlton szálló összeomlása miatt emelt vádat Bukarest városára is kiterjesztette. A város ugyanis előzetes tanulmányozás után engedélyt adott arra, hogy a hét emeletre tervezett épületet 12 emeletre emeljék.

POZSONYBAN ESTE 9 ÓRÁTÓL REGGEL 4 ÓRÁIG TILOS A ZSIDÓKNAK AZ UTCÁKON MUTATKOZNI. Pozsonyból jelentik: (NTI) A pozsonyi rendőrkapitányság a jövőre megtiltotta, hogy a szlovák főváros zsidó lakosai esti husz órától reggel négy óráig a város utcáin és terein megjelenjenek. A magánlakásokban tilos nagyobb összejöveteleket tartani.

TAVASZI PÜSPÖKKARI ERTEKEZLET. Budapestről jelentik: Dr. Serédi Jusztinián bíboros-herceggel más magyarországi latin és görög szertartású római katolikus püspöki kar tagjait március 12-én, szerdán délelőtt 9 órára a szokásos tavaszi értekezletre hívta össze a budai hercegprímási palotába.

Az osztályorszájáték mai huzásán a következő számok nyertek: Huszezer pengőt 8363, 22.491, ötezer pengőt 66034, háromezer pengőt 75.223, ezer pengőt 17.894, 37.277, 45.017, 78.160, ezer pengőt 16.850, nyolcszáz pengőt 31.457, 67.048. (felelősség nélkül).

FELHÍVÁS. A HONSZ nagyváradi és biharmegyei csoportjának elnöksége felhívja a III., II. és I. osztályba sorozott hadirokkantakat, hogy Alkalmatlansági Bizonyítvánnyal ellátott Hadigondozási igazolványuk átvétele céljából március 3-tól kezdve a szövetség hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt gróf Csáky István utca 42. szám, személyesen és feltétlenül jelenjenek meg. V a r g a elnök.

TIZENHAT MILLIÓ PENGŐ KÖLTSÉGGEL FŐVONALLÁ ÉPÍTIK KI A SZILÁGYSAZI VASÚTI VONALAT. Zilahról jelentik: Báró Braunecker Antal országgyűlési képviselő bejelentette, hogy az ipari és kereskedelmi miniszterrel folytatott tárgyalások eredményeképpen a szilágysági vasútvonalat 16 millió pengő költséggel előszámla fővonalra építik át. A átépítési munkálatokat márciusban kezdik meg és három hónap alatt befejezik. Az átépítés után a szilágysági vasútvonalon négy fel és négy lemenő gyorsvonat lesz naponta és a megyében négy rendes és három feltételes gyorsvonati megállóhelyet rendeznek be.

Ügyvitők újra kaphatók
TISZAY óránál Rákóczi-ut 6.

Megállapították a Karolina-rizs legmagasabb árát. Budapestről jelentik: (MTI) Az árellenőrzés országos kormánybiztos megállapította az Olaszországból behozott ugynevezett karolin rizs legmagasabb malomi, nagykereskedői és fogyasztói árát. A rizs fogyasztói ára eredeti csomagolásban a fővárostól való távolság szerint kg-ként 1.84-1.94 fillér.

Nincs gazdája 3000 pengőnek. Budapestről jelentik: A budapesti Fővárosi Operettszínház egyik ruhatárosnője tömött pénztárcát talált a színházban amelyben nem kevesebb, mint három ezer pengő volt. A pénztárcát átadta a rendőrnek s keresni kezdték a tárcsa tulajdonosát, aki e pillanatig — még nem jelentkezett.

Megdőböntető rablógylkosság egy szegedi gabonakereskedő lakásán. Szegedről jelentik: A belváros közepén Csányi Mátyás ügyvéd, gabonakereskedő és édesanyját ismeretlen tettesek csütörtökön délután lakásukon agyonverték. A gyilkosságot az időközben hazatérő házvezetőnő fedezte fel. A gyilkos már többször kereste az áldozatokat, mint az eddigi nyomozás kiderítette és belépve az ebédlőbe, egy francia kulcsot csak az ügyvédre támadt és agyonverte. Arcát a felismerhetlenségig eltorzította. A zajra sietett elő az ügyvéd édesanyja akivel hasonló módon végzett. Az idős hölgy menekülni igyekezett, de a gyilkos utólérte és még több csapást mért rá. Az öreg hölgyet így találták meg. A gyilkos — után a lakás kirablásához fogott, de ebben megakadályozták. Így csak egy serleget vitt magával. A rendőrség folytatja a nyomozást.

Temetés. Onita Vasiléné szül. Bara Katica 20 éves korában Bettia községben meghalt. Temetése március 1-én délután 2 órakor lesz a ottani temetőben. (Caritas)

Erdélyi írók a Petőfi Társaságban. Budapestről jelentik: A Petőfi Társaság csütörtökön tartotta tagválasztó közgyűlését Kornis Gyula elnöklésével. Egyhanguan tiszteletbeli tagokká választották dr. Ravasz László titkos tanácsost, Végváry Reményik Sándort, a neves erdélyi költőt és Voynovics Géza, az Akadémia főtítkárát. Haz erdélyi levelezőtagot: Gyulay Parkást, Gyulay Domokost, György Lajost, P. Jánossy Bélát, Kristóf Györgyöt és Nyirő Józsefet rendes tagokká minősítették át. Ezenkívül kültaggá választották Antonio de Marasovic clasz író, aki legutóbb Petőfiről írt könyvet. Gáspár Jenő főtítkár, a Petőfi-ház és Múzeum elmult évi működéséről számolt be. A Petőfi Társaság nagygyűlését március 9-én vasárnap fél 11 órakor tartják az Akadémia nagytermében. Egy órakor a Dunapalotában ünnepélyes ebéd lesz, amelyen Gyulay Domokos mondja az ünnepi beszédet a Petőfi-szeggel.

24 pengő a vagyonválsággként fizetendő buza ára. A Magyar Tavirati Iroda jelenti: A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonválsága fejében fizetendő buza árát március hónapra 24 pengőben állapította meg.

Meghalt az egykori triestzi olasz irredenta mozgalom egyik vezetője. Mint az olasz lapok írják, Triestben, 74 éves korában meghalt dott. Edvino Biasoli, a város érdemes polgára. Kinek nevét szűkebb hazáján túl is, egész ltáliában ismerik. Biasoli orvos ugyanis, aki Trentonban született, az osztrák uralom alatt tevékeny és vezető szerepet vitt a triestzi egyetem hazafias mozgalmában s irányítója lett az itteni irredenta mozgalomnak, mely ennek a területnek olasz voltát hangsúlyozta és felszabadítását tűzte ki célul. A világháboruban olasz oldalon küzdött, s később a faszizmusnak kezdettől fogva lelkes híve volt.

Gyorsírást, gépirást

Szabó Ferenc

okl. írásszaktanítónál tanulhat

Kossuth L. u. 11. II. em.

A közúti forgalmiadó leszállítását kéri a bérautótulajdonosok. Nagyvárad. Saját tud. A bérautótulajdonosok kérelemmel fordultak a pénzügyminiszterhez, hogy az autótaxik közúti forgalmi adóját szállítsák le. Romániában ugyanis általában állapították meg a kocsiadót, Magyarországon azonban úrtartalom szerint történik ez, ami hátrányos helyzetet teremt a megszállott terület bérautótulajdonosai számára, mert itt román uralom alatt az általában való adómegállapítás és a benzin olcsósága miatt általában nagyobb úrtartalmú gépkocsikat használtak a bérautók, mint az anyaországban. s most nincs meg a lehetőségük arra, hogy ezeket a kocsikat kisebb úrtartalmuakra cseréljék ki. A bérautótulajdonosok ezzel az indoklással kérték, hogy továbbra is a román adótélt fizethessék. Kérésük ügyében dr. Patzkó Elemér képviselő jár el a pénzügyminisztériumban s közbenjárására a forgalmi ügyosztály tervezetet készített, amely a pénzügyminiszter jóváhagyása esetén az egész ország területére leszállítja a bérautótulajdonosok közúti adóját.

MEGHALT LUX ELEK. Budapestről jelentik: Nagy veszteség érte a magyar művészetet: Lux Elek szobrászművész, az Iparművészeti Iskola tanára meghalt. Kivételes művészi egyéniség volt, munkássága itthon és külföldön nagyban előrevitte nemzeti művészetünk ügyét. Sok kiállításon vett részt. 1913-ban egyik művét I. Ferenc József vásárolta meg. Kivette részét a magyar művészegyesületek munkájából is. Halála nagy űrt hagyott maga után művészeti életünkben s a művészettársadalom őszintén gyászolja halottját. Temetéséről még nem történt intézkedés.

A Kereskedelmi Csarnok közleménye. A hivatalos lap február 27-iki számában megjelent a textilárak kereskedői forgalmának szabályozásáról szóló rendelet. A rendelet szövegét tagjaink titkári hivatalunkban megkaphatják.

Újabb letartóztatások Romániában. Bukarestből jelentik: (MTI) Az elmult huszonnégy óra alatt Bukarestben 78, vidéken 47 egyént tartóztattak le, akik a lázadásban vagy a fosztogatásban résztvettek. Egy Bontos nevű, most letartóztatott ügyvédnél 254 ezer lejt találtak, melynek eredetét nem tudta igazolni. Harminckett régebben letartóztatott egyén ügyében tegnap ítélezett a hadbíróóság. Tizenhetet kisebb-nagyobb börtönbüntetésre ítélték tizenötöt felmentettek.

Tiszta szesz kapható Nánássy

Kazinczy F. u. 4.

Színház mellett.

Új díjszabás a német-magyar távbeszélő forgalomban. Budapestről jelentik: (MTI) A magyar-német távbeszélő forgalomban március elsején új díjszabás lép életbe. Az új díjszabás szerint száz kilométer távolságig 0.60, 1.—, 2.— aranyfrank mértékű díjszabással lehet távbeszélgetéseket folytatni. A száz kilométeren felüli forgalomban az új díjszabás egy esetben az eddiginél alacsonyabb, a többiben pedig valamivel magasabb. Az új díjszabás a régi Német Birodalom, a volt Ausztria, a Szudétaföld, a Memelvidék, a Német Keleti területek és az Elzász-Lotharinga területén működő távbeszélő központokkal folytatott beszélgetésekre érvényes.

Őszinte mozikritikák

Csontos Gyula hatalmas filmremeke a Belvárosi moziban.

Csütörtökön mutatta be a Belvárosi mozi Csontos Gyula „Vissza az uton” című hatalmas filmremekét. Ez a kivételes művészettel megalkotott film valószínűleg új fejezetet jelent a magyar filmművészet terén. A film témája Csontos Gyula lenyűgöző, robusztos erejű alakítása amely a legnagyobb művészek sorába emeli őt, a filmkép technikai megoldásai s a fotográfiák egyaránt művészi hatása s harmonikus egységet alkot. Erkölcsei értékeléséről egyébként az Actio Catholica 2. számú filmkritikájában a következőket mondja: „Komoly életproblémát, tiszta művészettel alakító, részleteiben kényes, de egész megoldásában kifogás alá nem eső film.”

A „Vissza az uton” című filmnek nemcsak nagy művészi, de hatalmas közönségsikere is van a Belvárosi Mozi góképszínházban. (—)

A mozgóképszínházak műsora

Belvárosi: **Vissza az uton.**
Korona: **Cserbere.**
Apolló: **Dankó Pista.**

Telf.: 18.01. Belvárosi Mozdó Rákóczi-ut 3.

Vissza az úton

A magyar film diadala.
Csontos, Mezey M., Tolnay K.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuthu. 1

CSEREBERE

Otletes, szellemes, kellemes
Bordy Bella, Szilassy, Latabár

Második hétre prolongálva

DANKÓ PISTA

az APOLLOBAN.

Fenn az ennyő - nincsen kas

Az új idők szociális közfelfogása tagadhatatlanul csökkentette a címek és rangok jelentőségét s szerencsére komolyabb célkitűzései vannak már a mai embernek, mint ilyesmük után szaladgálni. De azért nem kétséges, hogy a méltóságos címnek még mindig van némi varázsa. Viszont a méltóságos cím is csak úgy szép, — még a mai rendszerben is — ha megadják hozzá az anyagi eszközöket. Szabó János felsőházi tag tisztas munkásszubbonyára is feladták a méltóságos bundát, anélkül azonban, hogy pénzt tettek volna a zsebébe s ez a visszárs helyzetek egész sorát teremti meg számára. Napestig szaladgálnia kell, drága budapesti szállodákban kell megszállnia, miniszteri előszobákban borraivalóra éhes altisztek hajlonganak előtte, előkelő éttermekben kénytelen vacsorázni, hogy képviselőkként és más busás jövedelmű államférfiakkal tárgyaljon s mind-egyhez hiányzik nála az anyagi előfeltételek, mert a felsőházi tag számára csak szerény tiszteletdíjakat állapítottak meg ülésnapok idejére, bizonyára abból a meggondolásból kiindulva, hogy egy ilyen előkelőségnek ugyanis ezer jövedelmi forrása — földbirtoka, fizetése, nyugdíja — van, vezérigazgató vagy legalábbis igazgatósági tag a vállalatok tömegénél, állást halmoz köz- és magán-intézményeknél, magas polgári vagy egyházi méltóságok javadalmait élvezi — s így nem szorul red például arra a havi 800 pengős fizetésre, amiből a képviselők túrhatóan megélik.

Szabó János nem vállalhat igazgatósági tagságokat, de nem térhet vissza az építéskészítésre sem, nem mintha ez nem volna összeegyeztető a felsőházi tagsággal, hiszen vannak itt elegendő, akik a közműves szakmától — páholyviszonylatban — nem idegenkednek s függetlenül a szabadelvű gondolkozástól, az új korszak jegyében sem lehet összeférhetelenséget megállapítani egy tisztességes mesterség gyakorlása és a felsőházi tagság között... Szabó Jánosnak azonban nincs ideje kenyérkereseti foglalkozását űzni. Talpaltna kell különböző munkásszubbonyokban s ha eredményt a mai rendszer adottságai mellett nem is igen tud felmutatni, tény az, hogy nem marad ideje a máltéres kánál forgatására...

El kell ismernünk, hogy helyzete egyenesen tragikus. Megtörténik, hogy vasuti szabadjeggyel és buszpengővel a zsebében indul el Városlétről Budapestre több ezer ember számára életkérdést jelentő ügyekben tárgyalni miniszterekkel, államtitkárokkal s más magasrangú államférfiakkal s már csak azért is ügykeznie kell sürgősen kihajszolni az eredményt, hogy ne verje magát nagy költségekbe a fővárosban.

— Kérlek alássan, méltóságos uram, — mondják neki szívélyesen.

— Kérlek alássan, kegyelmes ur, — kezdi vissza Szabó János folyéko-

nyan a minisztert és közben arra gondol, hogy vajjon mennyibe fog kerülni a vacsorája a Pannoniában, ahol erdélyi képviselőkkel találkozik...

Ez a Pannonia már elvitte Szabó János néhány ezer lei megtakarított pénzét s most rejtel, hogy honnan veszi a pengőket közéleti tevékenységéhez... Pedig eléggé takarékosan él, már amennyire ez magas rangja megengedi. A Pannoniában a legcselebb szobákat veszi ki, ha Pesten jár s lehetőleg rövidre szabja ott-tartózkodását. A végzet azonban néha mást akar. A télen megeseit, hogy influenzás lett Budapestben s négy napig az ágyat kellett őriznie szállodai szobájában. Oly kétségbeesetten figyelte ekkor a naptáron a gyorsan múlt napokat, mint ahogy a hirtautó kispénzü utasa lesi a taramérón a könyörtelenül növekvő számok ugrását. S minthogy közben zsebkendő készlete is kifogyott az influenzás állapot mértéken túli fogyasztása következtében, méltóságos cím de, méltóságos cím oda, kénytelen volt nekifutni, hogy saját felsőházi kezével kimossa feltucat zsebkendőjét a melegvíz-csap alatt... S reggel, mikor a takarítónő észrevette a fűtőtesten száradó zsebkendőket, megrökönyödve kérdezte:

— Méltóságos ur, micsoda izék azok a fűtőtesten? ...

— Hagyja csak, — mondta zavartan Szabó János. — En azt majd elintézem.

Azért nem is nagyon szeret előhozakodni az erdélyi munkásszubbony parlamenti képviselője sem felsőházi taglással, sem pedig méltóságos címmel. Néha azonban megis rákényszerül erre. Olyan hivatalokban például, ahol nem ismerik még őt s az egyszerű polgárnak kijáró pökhendi, felsőbbbseges hangon fogadják a szelény megjelenségét honatyát, — gyors bemutatkozással szereli le a goromba hivatalnokot. A miniszterelnökségen történt többek között, hogy Szabó Jánosnak valamelyik osztályvezetővel volt dolga s egy titkárhoz szobáján kellett átvonulnia. A kis miniszteri titkár fölényesen főrmedti reá:

— Mit akar itt? Menjén ki innen! Kopogtasson s addig ne tegye be a lábát, amíg be nem eresztik!

Szabó János csöndesen visszaronult, kopogtatott és várt. Semmi válasz. Megint kopogtatott, most már hangosabban s türelmesen várt tovább. Rá se hederítettek. Körülbelül egy negyedóraig folytatta ezt a műveletet s akkor elszántan benyitott ismét. A titkár rávivallt:

— Mit mondtam, hogy kopogtasson és várjon, amíg beengedik. Távozzék innen!

Erre már Szabó János is kijött a békéltetésből.

— Kérem, — mondta határozott hangon, — nekem a tanácsos úrral

van dolgom. Szabó János felsőházi tag vagyok.

A titkár erre rémülten pattant fel a helyéről és mély meghajlással vágta össze bokáját:

— Bo... bocsánatot kérek, méltóságos uram... Alázatos tisztelettel... Méltótlassék parancsolni... De miért nem méltóztatott megmondani?...

Szabó János kihúzta magát a hivatalnokai szolgáltság e szánalmas diszpédánnya előtti és keményen jelentette ki:

— En mint a felszabadult Erdély egyszerű polgára is megkívánhatom, hogy előzékenyen fogadjanak itt.

S azzal szónélkül otthagyta a megrémült titkárocskát, aki néhány perccel később szigorú megleckéztetésben részesült főnökétől.

A másik, ennél sokkal kedvesebb és mulatságosabb eset a Pannoniában történt, még abban az időben, amikor nem ismerték a nagyváradi felsőházi tag minőségét ebben a szállodában.

Szabó János egy munkásszubbony-vel együtt kétágyas szobában szállott meg s ez volt az utolsó szoba, amely a szállodában rendelkezésre állt. Akkor jelent meg a portánál Patzkó Elemér képviselő és szobát kért.

— Sajnos, nincs, — felelte a portás. — Ha csak valahová nem teszünk be egy pótágyat a nagyságos képviselő úr számára...

Epp ott volt Árvay, aki szívesen befoglalta a nagyváradi karát. Pótágy került, csak megfelelő díszes paplan-ot nem tudtak már gondoskodni, mert zsúfolva volt a szálloda, minden szobában pótágyak, úgyhogy már a pokrócok is kifogyóban voltak. Nagy sürgős-forgás támadt a szállodában, honnan szerezzenek paplant Patzkó Elemérnek... S egyszer csak látja Szabó János, hogy egy szobaasszony szép sárga selyempaplant cipel az ő szobája felől. Rögtön élt a gyanuperral s rászólt a levevény nőszemélyre:

— Hova viszi azt a paplant? Hiszen az az enyém, ráismerek.

A szobaasszony végigmérté a nem túlságosan előkelő külsejű vendéget és így felelt:

— Egy nagyságos képviselő úrnak van szüksége reá.

De erre már Szabó Jánosnak is elő kellett rukkolnia a ranggal:

— Hát úgy tudja meg, hogy én méltóságos úr vagyok. Az én selyempaplanomat nem adom oda egy nagyságos úrnak.

Igy történt, hogy azon az éjjelen pokróc alatt aludt Patzkó Elemér...

Ebből viszont nem él meg Szabó János.

JÁVOR BÉLA

Magánlakások vendégforgalmi beszerzése

Be lehet jelenteni az idegeneknek kiadható szobákat.

A mutatkozó érdeklődés szerint városunk már a közeljövőben oly nagy látogatottságra számíthat, hogy szállodáink szobái az érkező vendégek számára nem lesznek elegendők. Szükségesnek mutatkozik tehát, hogy nyilvántartásba vegyük mindazokat a vendégszobákat, amelyeket tulajdonosaik fizetség ellenében, pár napra bérbe adni hajlandók. A bejelentés önkéntes és a följárlás bármikor visszavonható. A bejelentést 6 filléres levelezőlapon: Nagyvárad thj. város idegenforgalmi hivatala, Nagyvárad, Városháza, kell címezni és azon a következő adatok közlendők: 1. Bérbeadó neve, foglalkozása, pontos lakcíme. 2. Bérbeadandó, illetve ágyak, pótágyak száma. 3. Különbejárattú-e a szoba? Kényelmi berendezések (világítás, fűtés, fürdőszoba, W. C. stb.) Személyenként vagy szobánként milyen hórösszege tart igényt.

Nagyvárad thj. város idegenforgalmi vállalata.

Versenyárgyalási hírdetmény a Budapest - Nagyvárad - Kolozsvár - Sepsiszentgyörgy közötti műút építésére

A m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszterium a 4. sz. budapesti — nagyvárad — kolozsvár — sepsiszentgyörgyi állami ut 221.900 — 221.510 km szelvények közötti IV/6 jelű utzakasz és az azon létesítendő Berettyóhid építési és azzal kapcsolatos munkálatok vállalati uton való végrehajtásának biztosítására nyilvános versenyárgyalást hirdet.

A munka megkezdésének ideje: a megbízás vételétől számított 8 nap. — A munka befejezésének ideje: 1942. január hó 31.

Az ajánlat részletes feltétele a hivatalomban tekinthetők meg.

Az ajánlatok 1941. évi március hó 17-én, hétfőn délelőtt 11 óráig nyújthatók be a kereskedelem és közlekedésügyi miniszterium segédhivatali főigazgatójánál.

Nagyvárad, 1941. február 26-án. Alispán renedletére: dr. Osváld s. k., vm. főjegyző.

SPORTHIREK

Magyarország hatodik lett a hatkilo-méteres futóversenyben. Garmisch-Partenkirchenből jelentik: A Hitler-fugend hatodik téli játékaúak keretében esütörtökön bonyolították le a hat kilométeres futóversenyt olasz, szlovák, román, magyar bolgár, apanyol és német futók részvételével. Minden nemzetek versenyében első Németország, második Olaszország, harmadik Szlovákia, hatodik Magyarország.

RADIO

SZOMBAT, MÁRCIUS 1.
Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. — Közlemények. — Étrend. Hanglemek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 „Találkozás egy elhunyt költővel.” Irtó Molnár Endre. Felolvasás.
- 10.45 „Mit nézzünk meg?” A római császárszobrokat a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Erdélyi Gizella dr. Felolvasás.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás-jelentés.
- 12.10 Ilinczy László szalonzenekara.
- Közben**
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
- 13.30 Hanglemek.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Arfolyamhírek, piaci árak élelmiszerárak.
- 15.20 A Rádió Szalonzenekara.
- 16.10 Ifjúsági rádió. „Melyik az első?” Zenés kikeleti játék.
- 16.45 Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Lendvai Jóska cigányzenekara.
- 17.15 „A zenei összhangról.” Ádám Jenő, a Zeneművészeti Főiskola tanárának előadása.
- 18.55 „Magyar őnismeret.”
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 „Innen-onnan.” Hangképek.
- 19.50 Közvetítés a nagyváradi Szigligeti Színházból. „Judith kapitulál.” Zenés vígjáték három felvonásban. Szövegét írta Szagdy József. Zenéjét szerezte Ilinczy László. Rendező Tihanyi Vilmos. Vezényel Sárdi Alajos. Személyek: Babarczy trószelnök — Berengh Béla; Klári, a felesége — Horváth Mici; Judith, a leánya — Jurik Ica; Zoltán, fia — Lendvai József; Temesi Zsolt banktisztviselő — Molnár Iván; Tóni, Babarczy titkára — Nagy Ferenc; Sári — Komlós Juci; László — Rappert Dódi; Tibor — Bihari Zoltán; dr. Kelemér — Borsos Mancsi; Szobaasszony — Borsos Mancsi; Hektor, inas — Nádai Pál; Margit, szobalány — Bartos Csilla.
- 20.50 Hírek.
- 22.00 Hírek, időjárásjelentés.
- 22.30 Táncalemek.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- Utána kb.**
- 23.25 Közvetítés a Flórián-kávéházból. Gáspár Lajos cigányzenekara műsora.
- 24.00 Hírek.

Budapest II.

- 17.30 A Szociális Missziós Tarsulat előadása. Farkas Edit alapító főnökné asszony. Missziós üzenetek.
- 18.00 Lendvai Jóska cigányzenekara műsora. Közben Egerváry József tárogatózik.
- 18.30 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.
- 19.00 Hanglemek.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 Horváth Ilona és Marczinkó Stefánia négykezes zongoraműsora.
- 20.40 „Kanada.” Kauserné Fedák Ágota dr. előadása.
- 21.00 Hanglemek. Kamarazene.
- 21.40 Időjárásjelentés.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszoló

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerepezés
Melegágyrámák és üvegek

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.
Telefon: 19-13

Újabb erdélyi menekült gyermekcsoport érkezett Budapestre

Kétszázhusz menekült gyerekekről gondoskodtak eddig

Budapestről jelentik: (MOT) A gróf Teleki Pálné elnöklété alatt működő „Erdélyi menekülteket segélyező bizottság” eddig 220 menekült gyermek továbbítását biztosította, oly módon, hogy a gyermekeket a főváros különböző intézeteiben ingyen tanítják. A gyermekekről teljes mértékben gondoskodnak és tankönyvekkel is ellátják őket.

A gyermekek továbbra is a bizottság felügyelete alatt maradnak és minden szükségletüket a bizottság fedezi. A múlt héten 150 gyermeket sikerült így

elhelyezni. Szerdán este újabb hetven tagú csoport érkezett a fővárosba. Közülük elsősorban azok jönnek számításba, akiknek szülei még megszállott területen maradnak. A bizottság tagjai meglehetősen szeretettel fogadták a nagyrészt 10-14 éves korban levő gyermekeket, kiknek nagyrésze a kolozsvári szociális mozgalomtól kapott ruhában és cipőben érkezett. A gyermekek a szerda estét a visszavándorlók otthonában töltötték, csütörtökön pedig az egyes intézetekben helyezik el őket.

Vizrebocsátották az új Duna-tengerjáró hajót

Ungvár városa is képviseltette magát az „Ungvár” keresztelőjén

Budapestről jelentik: (MOT) A Duna Tengerhajózási Rt. most építet nagy tengerjáró hajóját Ungvár névre keresztelték. A vizrebocsátás ünnepsége csütörtökön délelőtt folyt a Ganz telepen.

Megjelent az ünnepséges vitéz levelű Kozma Miklós titkos tanácsos, kárpátaljai kormányzó biztos és felesége. Algyay Pál államtitkár, a kereskedelmi minisztérium képviselőjének, a minisztérium főtisztviselőjének elén.

Ungvár város képviselőjében Pet-sárszky Imre polgármester a Ganz gyár vezetősége, a gyár küldöttsége és sokan mások.

Wulf Olaf titkos tanácsos, a MEFTB elnöke rövid beszédben megemlékezett Kárpátalja örvendetes visszatéréséről, ismertette a hajó megszületésének körülményeit. Vázolta azt a fontos szerepet, amelyet a tengeri hajózási Magyarország kereskedelmi életében elfogad, majd felkérte vitéz levelű Kozma Miklósét, az új hajó keresztanyját, a hajó megkeresztelésére.

Vitéz levelű Kozma Miklós népezzegs üveggel keresztelte meg az új hajót, amelynek Kárpátalja visszatérésének emlékére az Ungvár nevet adták. A hajót azután lassan vizrebocsátották.

SZÍNHÁZ

Szombat este:

„Judith kapitulál” rádióközvetítés a színházból

Nem mindennapi esemény színhelye lesz szombaton este a Szigligeti színház. Nagyvárad közönségének először lesz alkalma rádióközvetítésben részt venni, amikor is a budapesti rádió a Judith kapitulál című zenés vígjáték teljes előadását közvetíti. A rádió műszaki személynete, mérnökei és spikere már a tegnapi napon megérkeztek és beállították közvetítésre a darabot. Lázás izgalommal várják a budapesti színházak vezetői valamint a vidéki színházakat a ma esti közvetítést, hogy feltanul legyenek egy nagyszerű zenés vígjáték elindulásának a főváros felé. A Judith kapitulál mai szombat esti előadása teljesen a bemutatkozó előadás parádés szereposztásában kerül színre filléres helyárral. Helyárak 30 fillértől 120 fillérig. A nagy érdeklődésre való tekintettel jegyekről pontos lesz elővételben gondoskodni, mert ismét a pénztárnál már nem igen kapható.

A csavargó lány szombaton délután 4 órakor filléres helyárral lesz a színház műsorán Jurik céval a cím. szerepben. Helyárak 30 fillértől 120 fillérig.

Gellérthegyi kaland, a színház vasárnapi és hétfő esti műsorán, körössy

Zoltannak nagy sikerrel bemutatott Gellérthegyi kaland c. huszároperettje vasárnap délután 4 órakor és este háromnegyed 8 órakor, valamint hétfőn este háromnegyed 8 órakor lesz műsoron a bemutatkozó parádés szereposztásában rendes helyárral. A hétfő esti előadás B. bérletben lesz megtartva.

Vasárnap délelőtt 11 órakor a Szigligeti színházban filléres helyárral megismétlik a Szigligeti Társaság ünnepi est műsorát.

Heti műsor:

Péntek este háromnegyed 8 órakor: Judith kapitulál. Ilinczy László és Szagdy József operettje. Filléres helyárral. A budapesti rádió mérnökeinek mikrofonpróbája. Filléres helyárral előadás. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

Szombat este pontosan 7 óra 50 perckor, rádió közvetítés: Judith kapitulál. Az egész előadást a budapesti rádió közvetíti.

Vasárnap délután 4 órakor: Gellérthegyi kaland.

Vasárnap este háromnegyed 8 órakor: Gellérthegyi kaland.

Hétfőn este háromnegyed 8 órakor: Judith kapitulál. Filléres helyárral.

Jegyek a fenti előadásokra már válthatók a színház elővételi pénztárnál.

Előterjesztik Bihar megye községeinek költségvetését a miniszteriumban

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Vitéz Nadányi János alispán, a vármegyei főjegyző és a megyei számvevő-ségi hivatal vezetőjének kíséretében pénteken délelőtt Budapestre utazott. Az alispán a belügyminiszteriumban előterjesztte a megye községeinek költségvetését Kárpátalja vasárnapra térnek vissza a értekezésünk szerint magukkal hozzák a községi és körjegyzők kinevezését is.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Lakás

4 szobás kertes új magánházat keresek azonnalra, vagy május 1-re. Címeket a kiadóban kérek.

3 szobás komfortos I. és II. emeleti utcai erkélyes lakás kiadó. Pável u. 18. szám. 925

Adás-vétel

Wertheim kassza eladó. — Koros Testvérek, Kossuth u. 20. 930

Aranyat, magas áron veszek, brát, ékszer, javított. Gyenge Péter ékszerész. Rákóczi u. 19. 753

Betegség miatt Nagyváradon, Horthy Miklós ut. 39. sz. a. lévő „Vasutasok” vendéglője teljes berendezéssel azonnal eladó. 926

Jégsekreány, kétajtós eladó. Nánassy, Kazinczy u. 4. (színház mellett.) 911

UJSÁG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Jó karban levő jövedelmező házat keresek 350.000—500.000 lelig Romániában fizetendő. Kiss György, Szent János u. 76. 913

Különféle

Megérkezett a Gölbaba rózsaburgonya és a makói dughagyma. Jurcsák-nál, Nagypiac tér. Telefon 11-96. Hentes üzemeknek és viszont eladóknak óriási kedvezmény makói fokhagymában. 907

Hétfőtől, március harmadikától kezdve prima szeszgyári tengeriműsölők Berger szeszgyárban naponta kaphatók. 929

Állást nyec

Nagyobb kifizető leányt felveszek azonnalra, Lukullus, Rákóczi u. 7-a. 903

Gyakorlott gyári alja munkások és munkások, továbbá snitt frázerek és sarok csiszolók felvétetnek. Carmen cipőgyár.

Intelligens fiatal özvegy keres társalkodó vagy házvezetőnői állást, magános nőnél, lehetőleg vidéken. Cím a kiadóban. 927

Kifizető leányt felveszek azonnal. Pap drogueria. 929

Kiadótulajdonos:

szent László-nyomda Rt

Felelős szerkesztő: Felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc, Szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső utca 5. szám.